

Tunç Üvendire

Küba / Te Amo

© T. Üvendire

UPAS Yayın

-55-

**“Küba / Te Amo”
Tunç Üvendre**

Ocak 2025
upas.evvel.org

Yayına Hazırlayan
Zafer Yalçınpınar

E-posta
upasnesriyat@gmail.com

Tunç Üvendre (1966, İstanbul)

Tunç Üvendre 1989 yılından beri Antalya-Kaş'ta yaşayan İstanbullu bir fotoğrafçıdır. Hayallerinin peşinde koşarak 1983'te ideal yaşam yeri benimsediğı Kaş'ı her fırsatta fotoğraflamaya devam etmekte, gelecek kuşaklara bu Akdeniz kasabasının bir portresini büyük bir fotoğraf arşivi olarak bırakmayı hedeflemektedir.

Tarihi İpekyolu ülkelerini her yıl gezerek fotoğraf yolculuğunu sürdürmekte ve Kaş Fotoğraf Dostları Topluluğı'nda ders ve seminerler vererek aktif eğitimlik yapmaktadır.

Web sitesi: tuncuendre.com

E-Posta: tuncuendre@gmail.com

ÖZ

Fotoğraf makineleri boyacı sandığından az büyük hacimleri, gomalak cila çekilmiş ahşap gövdeleri, altın ışıltıları saçan pirinçten objektif hazneleriyle sokağa çıkmadan önce küpeşterinde afili bir “daguerreotype” imzasıyla stüdyolarda çalışırdı. Dagerotip makineler Osmanlı gazetelerinin “cilveli bir ayna” diye tasvir ettikleri portreler üretirlerdi...

Ne olduysa oldu, çatı katlarındaki stüdyolarına kapanmış fotoğrafçılar bir anda kendilerini dünyanın sokaklarında buldular. Artık cam levhalar üstüne negatif/pozitif tekniğiyle, hem de gayet kısa sayılabilecek bir poz süresi içinde fotoğraf üretebiliyorlardı.

Portrelerin, durağan pozların ve manzara fotoğraflarının yanına çok geçmeden hayatın dinamik görünümleri, karmaşık dış dünyanın yansımaları ve alabildiğine enerjik, bir o kadar da anlatımcı sokak fotoğrafları eklendi.

Fotoğrafçılığın en eski uygulama alanlarından biri sokak fotoğrafçılığıdır diyebiliriz. Aslında bu tarza “günlük yaşam” fotoğrafçılığı demek daha doğru olabilir. Günlük yaşamın kamusal alandaki görünümünü yansıtan bu fotoğraflar, sosyal-kültürel-ekonomik göstergeler taşırlar; bir ileti barındırırlar, insan hallerini görünür kılar, sıradanlığın pusları arkasına gizlenmiş anlamları belirginleştirirler...

Elbette fotoğrafçının özgün bakışında kristalleşen ve hüneyle kalıcılaşan has fotoğraflar için söylenebilir bu sözler.

Tunç Üvendire, bildim bileli kendi yaşam alanlarında çalışır, Akdeniz’in çok özel bir beldesi olup bir o kadar da hoyrat ellerin insafına kalmış Kaş’ta günlük yaşamı fotoğraflar. Tanıdıkları, eşi dostu, mahallenin esnafı, sokağın berduşu, yokuşun taşı, Kaş’ın kuşu, Tunç’un görüntülerinde yaşama-ya devam eder. Kasabanın görsel belleğini biriktirmektedir. Bu birikim sayesinde beldenin değişim sürecini de yansıtabilecek değerli bir belgelik çıkmaktadır ortaya.

*

Tunç, bir süredir Kaş sokaklarındaki çalışmalarını başka coğrafyalara da yaymaya başladı. Bildiği, tanıdığı yerlerde geliştirdiği fotoğrafıama pratiğini yabancı kültürel coğrafyalarda da uyguluyor epey zamandır.

Objektifinin baktığı yer Dünya’nın sokakları.

Bu çalışmalardan şimdilik pek azını biliyoruz.

Şimdi küçük bir seçki olarak yayınlanan Küba fotoğraflarını görüyoruz. Bu fotoğraflar bize fotoğrafçının günlük hayata yaklaşımını gösterirken o hayatların sadece görünen yanlarını değil derinliklerindeki hayat şartlarına dair ipuçlarını da barındırıyor.

Tunç Üvendre'nin ekranımızdaki Küba notları günlük yaşamın sosyokültürel görünümüleri olarak okunmayı hak ediyor. Her karenin biçimsel bir analizini yapabildiğimiz gibi içerik okumasını da yapabiliyoruz. Bu özellik fotoğrafçının ürettiği doğrudan görünümünün anlatımcı yapısına işaret ediyor.

İşte tam burada izleyiciye bir iş düşüyor:

Bu fotoğraflar arasından gözüne kestirdiğiniz birini ekranınız kadar büyütün. Alışıldık fotoğraf bakma pratiğinden farklı bir deneyim için durun, durulun, uzun uzadıya bakın o görüntüye. Hiç kuşkunuz olmasın has fotoğrafçıların hüneri o zaman çıkar ortaya. Fotoğrafta görmediklerinizi görmeye duymadıklarınızı duymaya, hatta hiç tanımadığınız kokular almaya başlarsınız kim bilir.

Tunç'un fotoğrafları yeni bir bakma pratiği yaşatabilir bize.

Özcan Yurdalan
22 Ocak 2025

© T. Uvendire

SUNU

Tunç Üvendire'nin fotoğraflarında özel bir lirizm var. Tunç Abi'nin görüntülediği içerik sanatsal yansıtma kuramlarındaki gerçeklik katmanlarından ayrıksı, özel bir bilişsel alan oluşturuyor. Yani, 'idea', 'mimesis' veya 'katarsis' gibi yansıtma katmanlarının adil ve lirik bir bileşkesini Tunç Abi'nin fotoğraf sanatında hissediyoruz. Teknikten öte bir şey bu: Bir tür şiirsellik, yaşamın özüyle temas etme yöntemi... ve bu eserler yaşamdaki şiirselliğin çeşitlenmesini sağlayan bir erdemi yüceltiyor: Yaşam kutsanıyor Tunç Abi'nin fotoğraflarında... Öyle ki fotoğraflanan ânlar, dünyanın kendisini uzamda yüklenmesi (ve kendisini anlatması) benzeri bir ruhsal deneyim içeriyor. O nedenle ki Tunç Abi için "dünyayı sırtında taşıyan insan" (Atlas) benzetmesi yapmak çok doğru, yerinde ve hakkaniyetli olur. Kutsal kitaplardaki ilk emir "Gör!" olsaydı eğer, Tunç Abi yaşayan bir mesih gibi düşünülebilirdi.

Zafer Yalçınpınar

© T. Uvendire

© T. Lvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

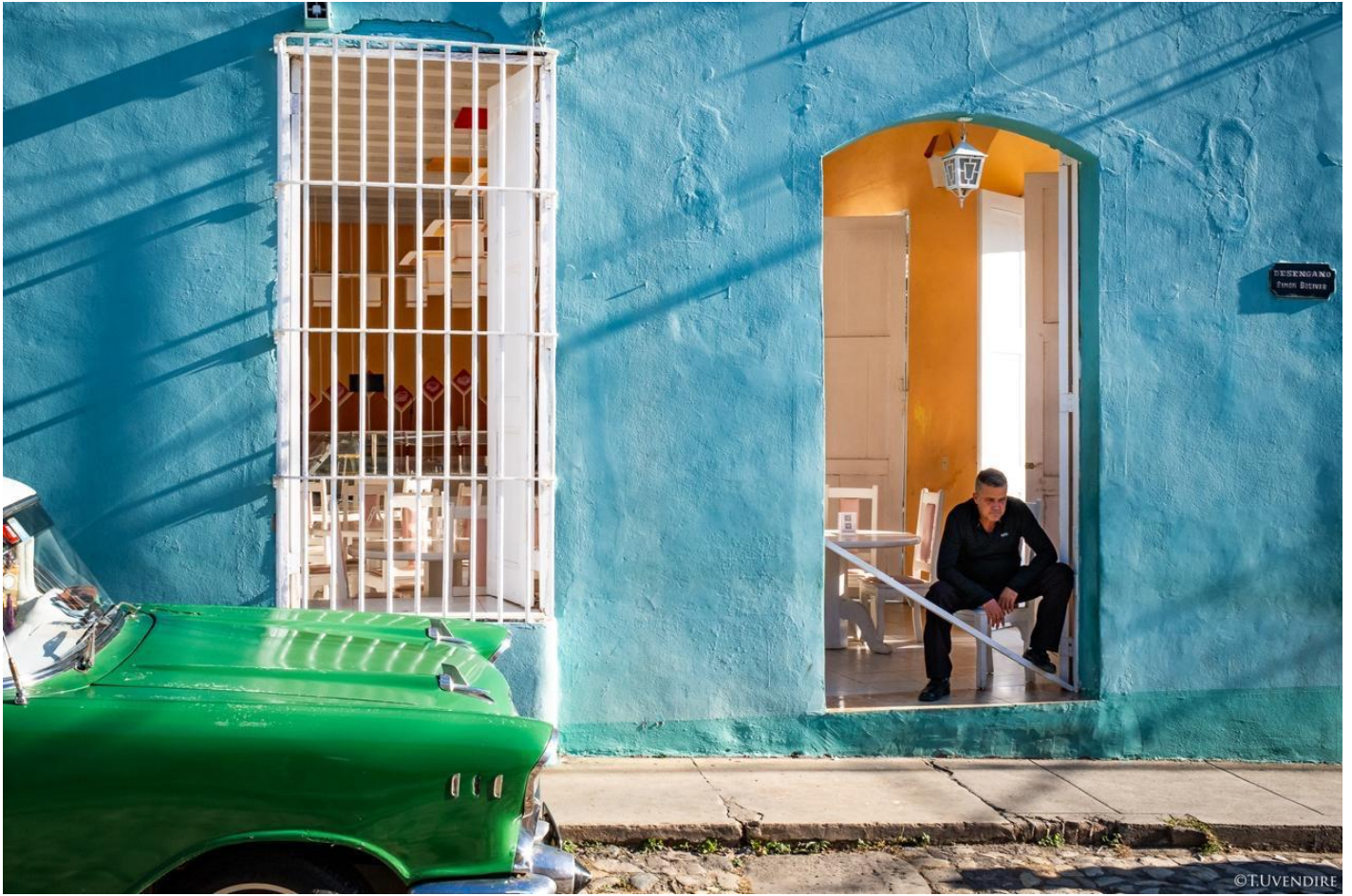

© T. Uvendire

© T. Uvendire

SERENO
Finca Sures

©T.UVENDIRE

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

© T. Uvendire

upas

upas.evvel.org

İstanbul, 2025